

Trung – Australia

Rạn nứt ngày càng lớn

Căng thẳng trong mối quan hệ giữa Trung Quốc và Australia bị đẩy lên cao trào trong năm 2020 sau sự việc Australia kêu gọi điều tra quốc tế về nguồn gốc của dịch bệnh COVID-19 từ Trung Quốc, và Trung Quốc trả đũa bằng việc áp đặt một số biện pháp phòng vệ thương mại/cấm nhập khẩu đối với một số sản phẩm xuất khẩu chủ lực của Australia sang nước này. Bước sang năm 2021, mâu thuẫn thương mại giữa hai bên vẫn chưa có dấu hiệu hạ nhiệt khi Trung Quốc thông báo chính thức áp thuế chống bán phá giá (dao động từ 116,2% đến 218,4%) đối với rượu vang của Australia từ ngày 28/03/2021 và sẽ có hiệu lực trong vòng 5 năm. Biện pháp chống bán phá giá này sẽ gần như triệt tiêu đường xuất khẩu rượu vang của Australia sang Trung Quốc bởi ngay sau khi các mức thuế chống bán phá giá tạm thời được Trung Quốc áp dụng vào cuối năm 2020, xuất khẩu rượu vang của Australia sang nước này đã giảm xuống gần như bằng 0.

Trước hành động này từ phía Trung Quốc, Australia cũng đã có động thái đáp trả cứng rắn khi quyết định đệ đơn khởi kiện Trung Quốc lên Tổ chức Thương mại Thế giới (WTO) vào ngày 19/06/2021, cáo buộc Trung Quốc vi phạm các nguyên tắc của tổ chức này khi tiến hành điều tra và áp thuế chống bán phá giá đối với sản phẩm rượu vang từ Australia. Trước đó, vào tháng 12/2020, Australia cũng đã kiện Trung Quốc lên WTO liên quan đến các mức thuế chống bán phá giá và thuế chống trợ cấp mà nước này áp

dụng đối với lúa mạch nhập khẩu từ Australia. Vụ kiện này đã trải qua quá trình tham vấn giữa hai bên nhưng không thành công. Ngày 15/03/2021, Australia đã yêu cầu WTO thành lập Ban Hội thẩm giải quyết vụ kiện này.

Không chỉ dừng lại ở hai vụ kiện ở WTO, trong nửa đầu năm 2021, Australia đã tiến hành các hành động khác nhằm trả đũa Trung Quốc, làm cho quan hệ giữa hai nước tuột dốc nghiêm trọng. Cụ thể, ngày 21/04/2021, Australia tuyên bố sẽ hủy bỏ thỏa thuận giữa bang Victoria và Trung Quốc liên quan đến sáng kiến "Vành đai và Con đường" - chiến lược quốc gia hàng đầu của Trung Quốc trong liên kết cơ sở hạ tầng, thương mại, đầu tư với các nước châu Á, châu Âu và châu Phi, cũng như mở rộng tầm ảnh hưởng chính trị của nước này - vì cho rằng không phù hợp chính sách đối ngoại của Australia. Không những vậy, Australia cũng đang xem xét hủy Hợp đồng cho thuê cảng Darwin trong 99 năm với một công ty của Trung Quốc vì lo ngại về vấn đề an ninh quốc gia.

Các động thái trên đã "chọc tức" Trung Quốc, khiến nước này đáp trả ngay sau đó vào ngày 06/05/2021 bằng việc tuyên bố đình chỉ "vô thời hạn" tất cả các hoạt động trong khuôn khổ Đối thoại Kinh tế chiến lược giữa nước này với Australia. Chưa dừng tại đó, ngày 24/06, Trung Quốc cũng kiện Australia ra WTO vì các mức thuế chống bán phá giá, chống trợ cấp mà nước này áp dụng đối với các sản phẩm thép gió, bánh xe lửa và bồn rửa bằng thép không gỉ của Trung Quốc từ hai năm trước. Australia bày tỏ ngạc nhiên trước việc Trung Quốc lục lại một vụ việc từ cách đây 2 năm và cho biết không nhận được bất cứ thông báo nào từ Trung Quốc trước khi nước này gửi đơn khiếu nại lên WTO.

Chưa rõ hai nước sẽ còn tiếp tục các đòn trừng phạt vào nhau cho đến bao giờ nhưng quan hệ thương mại đang ngày càng xấu đi gây ảnh hưởng nghiêm trọng tới các doanh nghiệp của cả hai bên. ■

